

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudkyň JUDr. Jarmily Ďáskové a JUDr. Radimy Gregorové, Ph.D., v právní věci žalobce **Paradise Casino Admiral, a.s.**, se sídlem Komořany 146, 683 01 Rousínov, proti žalovanému **Magistrátu města Brna, odboru rozpočtu a financování**, se sídlem Brno, Malinovského náměstí 3, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 2. 2011, č. j. MMB/0069206/2011,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru rozpočtu a financování, ze dne 22. 2. 2011, č. j. MMB/0069206/2011, a jemu předcházející rozhodnutí Úřadu městské části města Brna, Brno – střed, o konkludentním vyměření místního poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí za zdaňovací období od 1. 1. 2011 do 31. 3. 2011, **se z ru š u j í** a věc **se v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.

- II. Žalovaný **je p o v i n e n** zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení částku ve výši 2.000,- Kč, ve lhůtě do 30-ti dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

[1] Žalobce žalobou doručenou zdejšímu soudu dne 15. 4. 2011 brojil proti rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru rozpočtu a financování (dále jen „žalovaný“), ze dne 22. 2. 2011, č. j. MMB/0069206/2011, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce potvrzeno rozhodnutí Úřadu městské části města Brna, Brno – střed (dále jen „správce poplatku“), o konkludentním vyměření místního poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí za zdaňovací období od 1. 1. 2011 do 31. 3. 2011.

II. Obsah žaloby

[2] Žalobu odůvodnil tím, že konkludentní vyměření místního poplatku za zdaňovací období od 1. 1. 2011 do 31. 3. 2011 hodnotí jako nezákonné a protiústavní. Místní poplatek se odchyloval od místního poplatku tvrzeného žalobcem, proto byl správce poplatku povinen sdělit daňovému poplatníku výsledek vyměření prostým sdělením či platebním výměrem, což se nestalo. Od 1. 1. 2011 je povinností správce poplatku v případě odchylného tvrzení daňového subjektu od vyměřené daně, oznámit výsledek vyměření platebním výměrem.

[3] Dále namítl, že novela zákona o místních poplatcích provedená zákonem č. 183/2010 Sb., kterým byl změněn zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 290/2002 Sb., o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků České republiky na kraje a obce, občanská sdružení působící v oblasti tělovýchovy a sportu a o souvisejících změnách a o změně zákona č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky, ve znění zákona č. 10/2001 Sb., a zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 183/2010 Sb.“), kterou byl poplatek za jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu zaveden, nebyla přijata ústavně konformním způsobem a proto by měla být Ústavním soudem zrušena.

[4] Dalším důvodem nezákonnosti konkludentního vyměření místního poplatku, které nutně musí vést k jeho zrušení, spatřuje žalobce v tom, že došlo k vyměření

místního poplatku za „jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu“, ačkoliv jej podle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích (dále jen „zákon o místních poplatcích“) ve spojení se zákonem č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách (dále jen „zákon o loteriích“) nelze vůbec stanovit a vybírat. Termín jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu (dále jen „JTHZ“) je neurčitý, neboť není zákonem definován.

[5] Obecně závazná vyhláška Statutárního města Brna č. 21/2010, o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu (dále jen „obecně závazná vyhláška Statutárního města Brna č. 21/2010“), na základě které bylo o místním poplatku konkludentně rozhodnuto, nesplňuje požadavky určitosti a srozumitelnosti. Sousedství JTHZ je totiž natolik neurčité a nesrozumitelné, že jeho zpřesnění nelze očekávat v podzákonném právním předpise.

[6] Žalobce uvedl, že Metodické sdělení k místnímu poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu, které bylo počátkem srpna 2010 publikováno Ministerstvem financí na jeho webových stránkách, a jehož předmětem byl výklad novelizace zákona o místních poplatcích, resp. touto novelizací stanoveného (rozšířeného) předmětu zpoplatnění místními poplatky, je pouhým názorem ministerských úředníků. Sdělení Ministerstva financí nelze považovat za právní předpis vydaný na základě zákona, a obce se při výkonu samostatné působnosti stanoviskem ministerstva neřídí.

[7] Současně zdůraznil, že byl v předmětné věci zatížen místními poplatky neústavně konformním způsobem a správní orgány měly provést výklad předmětu zpoplatnění místními poplatky ve prospěch poplatníka podle obecné právní zásady in dubio mitius, resp. in dubio pro liberate.

[8] Svou argumentaci žalobce podpořil citacemi řady rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu.

III. Vyjádření žalovaného

[9] Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě uvedl, že se v žalobou napadeném rozhodnutí podrobně zabýval důvody, které vyústily ve vydání tohoto rozhodnutí, proto v podrobnostech na jeho odůvodnění a obsah předkládaného správního spisu odkázal. Navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

[10] K podstatě věci zdůraznil, že Statutární město Brno dalo regulaci výherních hracích přístrojů a maximálním zpoplatněním výherních hracích přístrojů a jiných technických herních zařízení jasně najevo svůj postoj k hazardu, který považuje za společensky škodlivou aktivitu, a to zvláště v rozsahu, v jakém je v současné době možno vidět na území města. Statutární město Brno si jednoznačně přeje regulovat hazard na svém území a pokud tak nemůže učinit přímo jako v případě výherních hracích přístrojů, snaží se tak činit alespoň nepřímo pomocí stanovení místního poplatku za provozovaná jiná technická herní zařízení v maximální výši.

[11] Žalovaný má za to, že text a smysl příslušných zákonných ustanovení je naprosto jednoznačný a žalobce pouze účelovým výkladem a vnášením technických aspektů se snaží situaci zamlžit a vyhnout se tak placení místních poplatků.

IV. Posouzení věci krajským soudem

[12] Žaloba byla podána v zákonné dvouměsíční lhůtě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního – dále jen „s. ř. s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), jde o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.).

[13] Soud přezkoumal napadené rozhodnutí, vázán rozsahem a důvody, které žalobce uplatnil v žalobě (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Dospěl k závěru, že žaloba je částečně důvodná. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů:

[14] Soud v první řadě považuje za podstatné zdůraznit, že žalobou napadené rozhodnutí podrobil přezkumu v souladu s ustanovením § 75 odst. 1 s. ř. s., tj. vycházel ze skutkového a právního stavu existujícího v době rozhodování žalovaného. K takto zdůrazněnému hledisku soudního přezkumu ve správním soudnictví soud poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 7. 2008 - 76, č. j. 1 Afs 89/2008 – 76, dostupný na www.nssoud.cz, podle něhož: „... při přezkoumání rozhodnutí vychází soudy ve správním soudnictví ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§75 odst. 1 s. ř. s.). Principem soudního přezkoumání rozhodnutí správních orgánů je kasační kontrola správního rozhodnutí soudem, a proto je rozhodující objektivně existující skutkový stav v době vydání napadeného rozhodnutí. Soud zkoumá, zda zjištěný skutkový stav, který tu byl v době vydání správního rozhodnutí, skýtá oporu výroku z hlediska požadavků zákona. Jeho úkolem je k žalobním námitkám zkoumat zákonnost postupu správních orgánů a to ke skutkovému i právnímu stavu v době vydání napadeného rozhodnutí.“

[15] Námitka žalobce dovolávající se protiústavnosti části zákona č. 183/2010 Sb., jímž byl novelizován zákon o místních poplatcích, již byla závazně vyřešena

Ústavním soudem a je zcela nedůvodná. Nálezem Ústavního soudu ze dne 9. 1. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 6/12, dostupném na <http://nalus.usoud.cz>, bylo rozhodnuto takto: „*Návrh na konstatování protiústavnosti ustanovení § 1 písm. g) a § 10a zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění zákona č. 183/2010 Sb., před novelizací provedenou zákonem č. 458/2011 Sb., in eventum aby Ústavní soud deklaratorním výrokem konstatoval protiústavnost části třetí zákona č. 183/2010 Sb., se zamítá.*“ V bodě 60. odůvodnění tohoto nálezu pak Ústavní soud uvedl: „60. *Ve světle uvedených skutečností je nepochybné, že při projednávání návrhu zákona č. 183/2010 Sb. byly jak Poslaneckou sněmovnou, tak i Senátem dodržena ústavně stanovená pravidla zákonodárného procesu, konkrétně postup zákonodárného procesu upravený zákonem č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, ve znění pozdějších předpisů i čl. 1 odst. 1, čl. 2 odst. 3, čl. 41 a čl. 44 odst. 1 Ústavy včetně čl. 2 odst. 2 Listiny. V této souvislosti je třeba poukázat na ustanovení § 60 odst. 2 písm. e) zákona č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, který deklaruje, že návrhem podávaným k projednávání věci je i návrh pozměňovací. Vazba zákona o podpoře sportu a pozměňovacího návrhu, kterým se mění zákon o místních poplatcích, je pak dána ustanovením § 6 písm. d) zákona o podpoře sportu, které obcím ukládá úkol zabezpečit finanční podporu sportu ze svého rozpočtu. Proto nelze než odkázat na slova senátora Jaroslava Kubery, který seznámil Senát s pozměňovacím návrhem a mimo jiné uvedl, že: ...zákon je o podpoře sportu a velmi souvisí s loteriemi a se sázkami, protože část výtěžků je používána na podporu sportu". Zde je na místě rovněž zdůraznit, že pozměňovací návrhy týkající se změny zákona o místních poplatcích, byly v Senátu diskutovány, a to zejména z pohledu jejich souladu s ústavně předepsaným způsobem jejich přijímání.*“

[16] Ústavní soud dospěl k závěru, že novela zákona o místních poplatcích provedená zákonem č. 183/2010 Sb., již byl poplatek za jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu (zákon o loteriích) zaveden, nebyla přijata ústavně nekonformním způsobem. Na tomto místě pak soud zdůrazňuje, že ve smyslu čl. 89 odst. 2 Ústavy ČR je vykonatelný nález Ústavního soudu závazný pro všechny orgány a osoby. Obecné soudy jsou tedy při svém rozhodování vázány nejen zákonem, nýbrž také ústavním pořádkem. Právě v tomto kontextu vystupuje do popředí funkce Ústavního soudu, kterou je podle čl. 83 Ústavy ČR ochrana ústavnosti. Ústavní soud je tedy hlavní interpretátor ústavního pořádku a právě v tomto smyslu musí být jeho rozhodnutí závazná. Jestliže tedy Ústavní soud v některém svém rozhodnutí zformuluje ústavně konformní výklad právní normy, je nutno tento výklad respektovat i v obdobných kauzách, byť se jedná o procesně samostatná řízení. Opačný výklad by představoval logickou chybu, jelikož tato vázanost výkladem norem nadzákonné (ústavní) síly musí být pro soud při aplikaci jednoduchého práva určující. V podmínkách právního státu je proto nemyslitelné, aby obecný soud nerespektoval judikaturu Ústavního soudu, která poskytuje závazné interpretační vodítko při rozhodování ve skutkově a právně obdobných věcech. Srov.

např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2005, č. j. 2 Afs 180/2004 – 44, dostupný na www.nssoud.cz.

[17] K tvrzení žalobce týkajícího se neurčitého právního pojmu – tzv. „jiného technického herního zařízení povoleného Ministerstvem financí“ soud zdůrazňuje, že zákonem č. 183/2010 Sb., byla s účinností od 16. 6. 2010 provedena změna zákona o místních poplatcích v ustanovení § 1 a v ustanovení § 10a, a uvedená ustanovení zákona o místních poplatcích zněla takto:

[18] Podle ustanovení § 1 písm. g) zákona o místních poplatcích, obce mohou vybírat tyto místní poplatky (dále jen „poplatky“): poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu¹⁵⁾. Přičemž obsah indexu 15) a poznámky pod čarou znamenal odkaz na zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách (dále jen „zákon o loteriích“).

[19] Podle ustanovení § 10a odst. 1 zákona o místních poplatcích, poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podléhá každý povolený hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí. Obec není povinna poskytnout osvobození od tohoto poplatku.

[20] Podle ustanovení § 10a odst. 2 zákona o místních poplatcích, poplatek za výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí platí jeho provozovatel.

[21] Podle ustanovení § 10a odst. 3 zákona o místních poplatcích, sazba poplatku za každý výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí na tři měsíce činí od 1000 Kč do 5000 Kč.

[22] Novela zákona o místních poplatcích provedená zákonem č. 183/2010 Sb., umožnila obcím, že s účinností od dne 16. 6. 2010 mohly vybírat místní poplatek „za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu“. Přes skutečnost, že zákon o loteriích pojem výslovně neuváděl ani nedefinoval, z příslušných ustanovení tohoto zákona (viz ustanovení § 1 odst. 1 zákona o loteriích – hru lze provádět pomocí mechanických, elektronickomechanických, elektronických nebo obdobných zařízení, či ustanovení § 2 písm. e) zákona o loteriích – sázkové hry provozované pomocí elektronicky nebo elektronickomechanicky řízených výherních hracích přístrojů nebo podobných zařízení) lze učinit závěr, že „technická zařízení pro provozování sázkových her pomocí terminálů“ jsou technickým herním zařízením, a to jak ve formě „centrální jednotka, místní kontrolní jednotka, tak ve formě koncového zařízení (interaktivní videoloterijní terminál – dále jen „VLT“)“. Vyslovený závěr podporuje

dále i skutečnost, že pod pojem „povolené Ministerstvem financí“ je nutno rozumět nejen povolení pro centrální jednotku a alespoň pro jedno koncové zařízení, ale i následně vydávaná povolení pro další koncová zařízení, neboť pro každé z nich (v příslušném rozhodnutí je toto koncové zařízení nezaměnitelně individualizováno) vydává Ministerstvo financí konkrétní povolení.

[23] Žalobci bylo nepochybně známo, v souvislosti z jeho obvyklou podnikatelskou činností vyplývající z předmětu podnikání zapsaného v obchodním rejstříku, že na webových stránkách Ministerstva financí byly a jsou publikovány standardně dostupné formuláře, a to zejména k žádostem o povolení k provozování centrálního loterijního systému, k žádostem o doplnění povolení k provozování interaktivních videoloterijních terminálů, k žádostem o provozování elektronické rulety, včetně seznamu povinných příloh, Standardu centrálního loterijního systému s interaktivními videoloterijními terminály ze dne 17. 12. 2008, č. j. 34/106819/2008 a Standardu technického zařízení Elektromechanické rulety ze dne 17. 12. 2008, č. j. 34/106823/2008.

[24] Předmět místního poplatku byl tedy vymezen v ustanovení § 10a odst. 1 věta první zákona o místních poplatcích slovy „každý povolený hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí“. Z jazykového a gramatického výkladu vyplývá, že předmětem místního poplatku podle tohoto ustanovení jsou: za a) povolené hrací přístroje (obecním úřadem, krajským úřadem nebo Ministerstvem financí) a za b) jiná technická herní zařízení povolená Ministerstvem financí.

[25] Smysl a účel novely zákona o místních poplatcích provedený zákonem č. 183/2010 Sb., jednoznačně směřoval k zajištění finančních prostředků do rozpočtu obcí, a to především vytvořením možnosti zpoplatnit tzv. jiná technická herní zařízení povolená Ministerstvem financí. Prezentovaný úmysl zákonodárce zřetelně zohlednil, když návrh zákona schválil (srov. metodické sdělení Ministerstva financí ČR ze dne 1. 9. 2010, č. j. 26/68 323/2010 – 262). S tvrzením žalobce o nezákonnosti rozhodnutí žalovaného se soud s přihlédnutím k výše uvedené argumentaci neztotožnil, neboť žalovaný v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí správně interpretoval příslušné právní předpisy a rovněž se řádně vypořádal s posouzením předmětu poplatkové povinnosti týkající se k JTHZ.

[26] Dále pak k námitce týkající se neurčitosti a nesrozumitelnosti použité terminologie obecně závazné vyhlášky Statutárního města Brna č. 21/2010, soud zdůrazňuje, že soudy ve správním soudnictví zásadně nejsou oprávněny zasahovat do obecně závazných vyhlášek obcí a posuzovat jejich zákonnost či nezákonnost, neboť takový postup by byl nepřipustným zásahem do jejich ústavně zaručeného práva na územní samosprávu obcí.

[27] Rovněž s tvrzením žalobce, že metodické sdělení Ministerstva financí je pouhý nezávazný názor ministerských úředníků, soud nesouhlasí. Je pravdou, že metodické pokyny, metodická sdělení či metodická doporučení Ministerstva financí nejsou obecně závaznými předpisy, přesto jsou pro správní orgány zásadně závazné, neboť vytvářejí tzv. správní praxi. Jejich smyslem a účelem je tedy sjednotit, reflektovat či zavést jednotnou správní praxi, podle níž mají správní orgány postupovat. Pokud Ministerstvo financí v rámci jemu svěřené pravomoci a v mantinelech zákonné úpravy vydalo předmětné metodické sdělení, bylo by v rozporu se zásadou zákazu libovůle a rovného zacházení, pokud by se správní orgány v jednotlivých případech od tohoto metodického doporučení odchýlily (čl. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2005, č. j. 2 Ans 1/2005 – 57, publikovaný pod č. 605/2005 Sb. NSS, dostupný na www.nssoud.cz).

[28] Jen pro úplnost argumentace lze ke shora vyslovenému závěru (bod [27]) připomenout rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2010, č. j. 2 Afs 53/2010 – 63, dostupný na www.nssoud.cz, podle něhož: „[18] Pokyny ministerstev jsou interními předpisy, které upravují a sjednocují praxi správních orgánů. Přestože pokyny ministerstev nejsou obecně závaznými právními předpisy, správní orgány mají povinnost se jimi ve své právní praxi řídit, což neplatí pouze v případě, že by se taková praxe neslučovala s obecně závaznými právními předpisy. Nejvyšší správní soud se povahou metodických pokynů a závazností správní praxe správních orgánů zabýval již v několika svých rozhodnutích, na základě kterých je možné stručně definovat závaznou správní praxi pomocí 1. kritéria zákonnosti - musí se jednat výhradně o praxi (činnost, příp. nečinnost), která je stanovena v souladu se zákonem, resp. vytvořena na základě zákonem svěřené pravomoci, přičemž nesmí zasahovat do zákonem zaručených práv soukromých osob, a 2. kritéria předvídatelnosti - praxe je ze strany příslušných správních orgánů všeobecně přijímána a dodržována, je možné legitimně očekávat stejný postup v podobných případech. "Jestliže se takováto praxe vytvořila, správní orgán se od ní nemůže v jednotlivém případě odchýlit, neboť takový jeho postup by byl libovůlí, která je v právním státě (viz čl. 1 odst. 1 Ústavy) nepřípustná. Ze zásady zákazu libovůle a neodůvodněně nerovného zacházení (viz čl. 1 věta první Listiny základních práv a svobod) vyplývá princip vázanosti správního orgánu vlastní správní praxí v případě, že mu zákon dává prostor pro uvážení, pokud se taková praxe vytvořila“ (cit. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2005, č. j. 2 Ans 1/2005 - 55, ve stejném duchu rozsudek ze dne 23. 8. 2007, č. j. 7 Afs 45/2007 - 251, publ. pod č. 1383/2007 Sb. NSS, oba dostupné na www.nssoud.cz).“

[29] Ani žalobní námitku spočívající v tvrzení, že správní orgány postupovaly svévolně, když na žalobce uvalily poplatkovou povinnost nad rámec zákona, čímž zasáhly do ústavních práv žalobce, a provedly výklad předmětu zpoplatnění místními poplatky v neprospěch poplatníka, soud důvodnou neshledal. S přihlédnutím k argumentaci uvedené k výše vypořádaným žalobním námitkám, které soud

důvodnými neshledal, je naprosto evidentní, že přezkoumávané zpoplatnění JTHZ místním poplatkem nebylo protiústavní. A pokud by dále správce poplatku místní poplatek stanovil žalobci v nalézacím řízení rozhodnutím s odůvodněním (což se však v přezkoumávané věci nestalo), proběhlo by předmětné zpoplatnění i legitimním způsobem. Je notorií, že loterie a jiné podobné hry se vyskytují převážně na okraji společensky akceptovaných aktivit. Svými skutečnými dopady mohou negativně ovlivnit individuální osudy jednotlivců, jejich blízkých a ve svém důsledku i širšího okolí. Ostatně ne nadarmo jsou v obecném jazyce tyto hry označovány jako hazardní. Zpoplatnění JTHZ v rozhodném období splňovalo jak funkci regulační, která limitovala počet JTHZ na území příslušné obce, tak funkci fiskální, která sloužila k zajištění příjmů příslušné obce. V přezkoumávaných souvislostech soud opakovaně uzavírá, že provozovatelům JTHZ v rozhodné době v žádném případě nesvědčilo legitimní očekávání, že hazard mohou provozovat bez daňového zatížení.

[30] Soud však shledal zcela důvodnou námitku žalobce týkající se nezákonnosti konkludentního vyměření místního poplatku správcem poplatku. Je notorií, že místní poplatky jsou zahrnovány do oblasti daní, které směřují do rozpočtu obce, tudíž při správě místních poplatků je postupováno podle základního procesního předpisu upravujícího správu daní a poplatků. Tímto základním procesním předpisem byl do 31. 12. 2010 zákon o správě daní a poplatků a s účinností od 1. 1. 2011 zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen „daňový řád“).

[31] Z obsahu správního spisu předloženého žalovaným vyplývá, že žalobce ohlášením ze dne 14. 1. 2011 sice splnil svou ohlašovací povinnost vyplývající z článku 5 vyhlášky Statutárního města Brna č. 21/2010 za období od 1. 1. 2011 do 31. 3. 2011. Ohlášení však provedl s výhradou, že v ohlášení konkrétně specifikovaná zařízení místnímu poplatku podle jeho názoru nepodléhají. V souladu s ustanovením § 140 odst. 1 a § 147 odst. 2 daňového řádu dal podnět k zahájení řízení vedoucího k odstranění pochybností a vyměření místního poplatku za předmětné období rozhodnutím. Žalobce zdůraznil, že se nechce vyhýbat poplatkové povinnosti, ale platební výměr, resp. sdělení o výsledku vyměření, pro něj bude určující pro další postup. Jelikož správce poplatku výsledek vyměření žalobci nesdělil, podal žalobce odvolání proti konkludentnímu vyměření místního poplatku, a místní poplatek z opatrnosti správce poplatku uhradil.

[32] Podstatná je právní otázka, jak měl správce poplatku zareagovat na postup žalobce, který na straně jedné uhradil místní poplatek ve výši předpokládané vyhláškou Statutárního města Brna č. 21/2010, na straně druhé zřetelně vyjádřil s takto vypočteným a uhrazeným místním poplatkem svůj nesouhlas. Žalobce se výslovně domáhal a domáhá buď vydání platebního výměru nebo jiného výsledku vyměření. Tato snaha je plně pochopitelná, neboť chtěl mít k dispozici rozhodnutí, proti kterému by se mohl bránit, když s výší místního poplatku nesouhlasil. Současně se nechtěl stát neplatičem, jímž by se stal v případě neuhrazení místního poplatku.

[33] Podle ustanovení § 140 odst. 1 daňového řádu, neodchyluje-li se vyměřovaná daň od daně tvrzené daňovým subjektem, správce daně nemusí daňovému subjektu výsledek vyměření oznamovat platebním výměrem; to neplatí, pokud byl zahájen postup k odstranění pochybností. Platební výměr správce daně založí do spisu.

[34] Podle ustanovení § 140 odst. 4 daňového řádu, neodchyluje-li se vyměřená daň od daně tvrzené daňovým subjektem, nelze se proti platebnímu výměru, kterým je tato daň stanovena, odvolat; to neplatí, pokud byl platební výměr vydán na základě rozhodnutí o závazném posouzení.

[35] Podle ustanovení § 147 odst. 2 daňového řádu, pokud se stanovená daň odchyluje od daně tvrzené daňovým subjektem, musí být rozdíl v rozhodnutí o stanovení daně odůvodněn.

[36] V přezkoumávané věci je evidentní, že výše místního poplatku tvrzená žalobcem se odchylovala od místního poplatku vyměřovaného, tudíž správce poplatku byl povinen výsledek vyměření oznámit žalobci platebním výměrem (viz ustanovení § 140 odst. 1 daňového řádu). Dále pak vzhledem ke skutečnosti, že stanovený místní poplatek se odchyloval od místního poplatku tvrzeného žalobcem, musel být rozdíl v rozhodnutí správce poplatku o stanovení místního poplatku odůvodněn (viz ustanovení § 147 odst. 2 daňového řádu). Správce poplatku tedy postupoval nezákonně, pokud místní poplatek vyměřil konkludentně. Návazně i žalovaný postupoval nezákonně, když odvolání žalobce zamítl a konkludentní vyměření místního poplatku správcem poplatku potvrdil.

[37] K vyslovenému závěru lze připomenout zejména rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2012, č. j. 2 Afs 76/2011 – 62, dostupný na www.nssoud.cz, který řešil obdobnou problematiku (byť v intencích zákona o správě daní a poplatků), a v němž bylo konstatováno: „[18.] Nyní posuzovaná situace je obdobná. Žalobce (...) podal ohlášení, na jeho základě si spočítal a zaplatil místní poplatek, aby se neoctl v prodlení, zároveň ale výslovně uvedl, že s takto zjištěnou výší poplatku nesouhlasí. I zde měl tedy městský úřad daň vyměřit a výsledek vyměření sdělit žalobci postupem podle § 46 odst. 5 zákona o správě daní a poplatků, jak uvedeno výše. Pokud se tak nestalo, bylo naprosto pochopitelné, že proti takto vzniklému konkludentnímu vyměření daně podal žalobce odvolání. Vzhledem k tomu, že na sdělení vyměření daně měl žalobce právo již poté, co o ně požádal, nemohl městský úřad platně namítat, jak činil ve svém rozhodnutí ze dne 13. 12. 2010, že dosud neuplynula lhůta pro vydání platebního výměru, a proto nelze podat odvolání proti konkludentnímu vyměření daně. Odvolání proti tomuto konkludentnímu vyměření daně bylo možno podat a mělo být takto posouzeno. Pokud se tak nestalo, bylo zcela namístě, že krajský soud svým nyní posuzovaným rozsudkem zrušil v souladu s § 78 odst. 3 s. ř. s. jak rozhodnutí stěžovatele, jemuž bylo předtím postoupeno jako odvolání podání označené žalobcem jako žaloba, tak předchozí rozhodnutí městského úřadu.

[19.] Obě rozhodnutí totiž byla založena na nesprávné úvaze, že se ve věcech místních poplatků uplatní nalézací řízení pouze v případě nesprávného či pozdního zaplacení poplatků, jak stěžovatel tvrdí i nyní v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud výše vyložil, že má k nalézacímu řízení dojít i tehdy, kdy poplatník poplatku má zaplatit poplatek ve výši, s níž nesouhlasí, a tento svůj nesouhlas kvalifikovaně vyjádří. Opačné řešení, prosazované stěžovatelem a městským úřadem, jej buď nutí stát se neplatičem a čelit hrozbě zvýšení místního poplatku až na trojnásobek, nebo jej zbavuje možnosti dosáhnout vydání rozhodnutí, jehož zákonnost by mohl napadnout v rámci daňového řízení a posléze v rámci soudního přezkumu. Takové lpění na tom, že v rámci řízení o místním poplatku nebylo možno vykročit za hranice § 11 zákona o místních poplatcích, je třeba v souladu s názorem krajského soudu a žalobce odmítnout a přistoupit k subsidiárnímu použití předpisů, na něž odkazuje § 13 zákona o místních poplatcích.

[20.] Smyslem subsidiárního použití právních předpisů by totiž mělo být nacházení odpovědi na otázky, na něž samotný předpis, který na použití jiného právního předpisu odkazuje, odpovědi nenabízí, či řešení problémů, které neřeší. Zákon o místních poplatcích je postaven na předpokladu, že při placení místních poplatků obvykle nebude vzhledem k jejich jednoduchosti docházet k rozporům mezi poplatníkem místního poplatku a obecním úřadem, který jej spravuje, ohledně toho, zda má být místní poplatek uhrazen a v jaké výši. Proto zákon o místních poplatcích obsahuje relativně jednoduchou procesní úpravu. Tu nemohou obce doplnit partikulárními procesními úpravami v podobě obecně závazných vyhlášek (viz citovaný nálezk Ústavního soudu ze dne 10. 8. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 6/09), zákonodárce ji však obecně doplnil subsidiárně použitelnou úpravou zákona o správě daní a poplatků, později daňového řádu. Proto ve chvíli, kdy v řízení o místním poplatku, jenž měl být odveden žalobcem, vyvstaly otázky, jež nebylo možno uspokojivě vyřešit, bylo namístě postupovat podle této subsidiární úpravy. Pokud tak městský úřad a stěžovatel neučinili, zatížili své rozhodnutí nezákonností, v čemž je třeba se ztotožnit s krajským soudem. Bylo tak nutno jejich rozhodnutí zrušit a dát jim možnost provést řízení nově, za subsidiárního použití daňového řádu, jenž je nyní účinný.

[21.] Nejvyšší správní soud se proto ztotožňuje s krajským soudem v tom, že je nyní na městském úřadu, aby postupoval v souladu s § 140 odst. 4 nyní účinného daňového řádu, neboť se odchyluje výše poplatku, který konkludentně vyměřil městský úřad a žalobce ji zaplatil, od výše poplatku, kterou žalobce tvrdil.

V. Shrnutí a náklady řízení

[38] Při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, soud zjistil, že ze strany správních orgánů došlo k chybné aplikaci procesního práva, tj. daňového řádu, což je důvodem pro postup podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.

[39] S přihlédnutím k výše uvedené argumentaci soudu nezbylo, než žalobou napadené rozhodnutí žalovaného zrušit a věc žalovanému vrátit k dalšímu řízení podle

ustanovení § 78 odst. 4 s. ř. s. Vzhledem ke skutečnosti, že vady daňového řízení nelze napravit v řízení před odvolacím orgánem, neboť by došlo k porušení zásady dvojinstančnosti daňového řízení, byl soud nucen podle ustanovení § 78 odst. 3 s. ř. s. zrušit také rozhodnutí správce poplatku. Daňové řízení bylo řádně zahájeno a zrušením konkludentního rozhodnutí správce poplatku bylo v podstatě vráceno do fáze vyměřovací před správce poplatku. K tomuto závěru srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2007, č. j. 1 Aps 2/2007 – 75, dostupný na www.nssoud.cz. V průběhu daňového řízení je správce poplatku vázán právním názorem vysloveným krajským soudem (ustanovení § 78 odst. 5 s. ř. s.) v tomto zrušovacím rozsudku.

[40] Pro úplnost argumentace k namítané nezákonnosti přezkoumávaných rozhodnutí soud závěrem připomíná rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2005, č. j. 1 Afs 9/2005 – 74, dostupný na www.nssoud.cz, který vymezil institut nezákonnosti takto: „*Nezákonným je rozhodnutí, které je v rozporu se zákonem nebo jiným právním předpisem, a přitom ještě nejde o tak intenzivní rozpor, aby bylo možno usuzovat, že rozhodnutí neexistuje, tj. že je nicotné. Nezákonnost může být vyvolána buď chybnou aplikací hmotného práva (pak půjde o nezákonnost v tom smyslu, jak o ní hovoří § 76 odst. 1 soudního řádu správního), nebo práva procesního. Procedurální pochybení mohou mít charakter nepřezkoumatelnosti rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního nebo vad řízení předcházejícího vydání napadeného rozhodnutí (§ 76 odst. 1 písm. b) a c) soudního řádu správního); tyto vady řízení jsou však v rámci soudního řízení relevantní pouze pokud jde o tzv. vady podstatné, tj. pokud porušení procesního práva mohlo mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.*“ Soud uzavírá, že rozhodnutí žalovaného i správce poplatku naplňují definiční znaky nezákonného rozhodnutí z důvodu podstatného porušení procesního práva.

[41] Výrok o náhradě nákladů řízení ve vztahu mezi účastníky je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníku, který ve věci úspěch neměl. Z obsahu soudního spisu je zřejmé, že náklady ve věci úspěšného žalobce spočívají toliko v zaplaceném soudním poplatku. Z tohoto důvodu byl žalovaný zavázán k povinnosti zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení částku ve výši 2.000,- Kč, ve lhůtě do 30-ti dnů od právní moci rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Krajský soud v Brně dne 13. března 2013

JUDr. Jaroslava Skoumalová, v. r.
předsedkyně senátu